

**Česká školní inspekce
Jihočeský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIC-634/16-C

Název právnické osoby vykonávající činnost školy / školského zařízení	Střední odborná škola zdravotnická a Střední odborné učiliště, Český Krumlov, Tavírna 342
Sídlo	Tavírna 342, 381 01 Český Krumlov
E-mail právnické osoby	kokorova@zdravkack.cz
IČ	60821221
Identifikátor	600019594
Právní forma	Příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. Martina Kokořová
Zřizovatel	Jihočeský kraj, U Zimního stadionu 1952/2, 370 76 České Budějovice
Místo/místa inspekční činnosti	Tavírna 342, 381 01 Český Krumlov Pod kamenem 179, 381 01 Český Krumlov Chvalšiny 294, 382 08 Chvalšiny
Termín inspekční činnosti	17. 10. 2016 – 21. 10. 2016

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného střední školou podle § 174 odst. 2 písm. b) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů. Zjišťování a hodnocení naplnění školních vzdělávacích programů a jejich souladu s právními předpisy a rámcovými vzdělávacími programy.

Charakteristika

Střední odborná škola zdravotnická a Střední odborné učiliště, Český Krumlov, Tavrína 342 (dále „škola“) prošla během optimalizace procesem slučování střední zdravotnické školy a středního odborného učiliště. Škola zajišťuje výuku dvou čtyřletých maturitních oborů (zdravotnický asistent, sociální činnost), šesti tříletých učebních oborů z oblasti stavebnictví (tesař, klempíř, truhlář, zedník) a z oblasti služeb (kuchař-číšník, prodavač) a dvouletého učební oboru pečovatelské služby. Kromě hlavní budovy, která je umístěna v centru města, je místem poskytovaného vzdělávání středisko praktického vyučování Pod Kamenem a truhlářské dílny v obci Chvalšiny. Pro žáky i zaměstnance je zajištěno stravování ve školní jídelně-výdejně. Ke dni inspekce navštěvovalo školu 260 žáků. Vlivem demografického vývoje počet přijímaných žáků ke vzdělávání stále mírně klesá. Velká část žáků, zejména učňovských oborů, pochází ze sociálně slabších rodin, v některých případech z rodin nefunkčních. Pro pět žáků se speciálními vzdělávacími potřebami má škola vypracovány individuální vzdělávací plány.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Koncepce školy vychází z reálných místních podmínek a stanovuje hlavní cíle vzdělávání v oblasti ekonomické, materiální, personální a organizační. Zaměstnanci školy, žáci, rodiče i širší veřejnost se mají možnost seznámit s prioritami rozvoje školy ve výročních zprávách. Koncepce školy je otevřený dokument, k němuž se mohou vyjádřit, případně se na jeho tvorbě aktivně podílet všichni aktéři výchovně-vzdělávacího procesu. Zřizovatel povolil od příštího školního roku výuku učňovského oboru ošetřovatel, který je vhodnou volbou pro žáky bez předpokladů ke studiu maturitních oborů. Obsah školních vzdělávacích programů koresponduje s požadavky veřejného a podnikatelského sektoru i s příslušnými rámcovými vzdělávacími programy. Formulované cíle vzdělávání jsou zaměřeny na podporu rozvoje osobnosti žáků. Ve 4. ročníku maturitních oborů je nabídka volitelných seminářů v souladu s možnou volbou předmětů společné části maturitní zkoušky.

Organizační struktura školy odpovídá velikosti a typu školy. Jsou využívány všechny běžné postupy pro předávání informací a v podmínkách malé školy je upřednostňován osobní kontakt. Kontroly pedagogické oblasti, hospodaření a provozu školy probíhají pravidelně, zásadní otázky vzdělávacího procesu projednává ředitelka školy s pedagogickou radou. Porady širšího vedení a povozní porady řeší zejména organizační záležitosti a aktuální problémy. Ředitelka školy pravidelně hodnotí pedagogické pracovníky na základě plnění jejich povinností a podílu na dalších aktivitách školy.

Materiální podmínky se od minulé inspekce zlepšily. Hlavní budova byla v roce 2012 převedena z vlastnictví města Český Krumlov do vlastnictví zřizovatele. Ve spolupráci se zřizovatelem a s využitím finančních prostředků z grantů a projektů byla zateplena budova, proběhla výměna oken. Pro výuku byla zakoupena didaktická technika, učební pomůcky, vznikla nová odborná učebna a byly zmodernizovány dílny v obci Chvalšiny. Velké množství drobných oprav bylo realizováno v rámci odborného výcviku stavebních oborů, čímž došlo ke značné úspoře vynaložených prostředků v porovnání s realizací oprav dodavatelským způsobem. Materiálně-technické zázemí školy umožňuje realizaci školních vzdělávacích programů ve všech vzdělávacích oborech. Škola se náležitě věnuje zajištění bezpečného prostředí a prevenci rizik, nastavená pravidla zajišťování bezpečnosti a ochrany zdraví žáků jsou funkční.

Pedagogický sbor školy tvoří 22 učitelů včetně ředitelky a jejích dvou zástupců. Kromě jednoho učitele odborných předmětů, který je zaměstnán na dobu určitou, splňují

pedagogičtí pracovníci legislativní požadavky na odbornou kvalifikaci. Ředitelka školy doložila, že kvalifikovaného učitele trvale a prokazatelně hledá. Inspekční tým hodnotil výuku tohoto učitele jako velmi dobrou, a to z hlediska odborné erudice i pedagogického přístupu. Plán dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků je zaměřen zejména na zvyšování odborného vzdělávání učitelů a na doplnění potřebné kvalifikace. Učitelé odborných předmětů si svou odbornost zvyšují formou vzdělávacích kurzů, seminářů, samostudiem a snaží se sledovat trendy v technických i zdravotnických oborech. V menší míře je vzdělávání zaměřené na inovativní metody a formy práce, které aktivizují žáky, což se projevilo i v hospitovaných hodinách.

Úzká spolupráce školy s významnými partnery, u kterých probíhá praktické vyučování, umožňuje zdokonalovat průběh odborného vzdělávání tak, aby dovednosti a znalosti žáků co nejvíce odpovídaly požadavkům praxe. Ve zdravotnických oborech je důležitá spolupráce s nemocnicí a domovem důchodců v Českém Krumlově; nejde pouze o vykonání praxe nebo odborného výcviku, ale také o návštěvy nemocných s kulturním programem či dobrovolnickou činností. Významná je také spolupráce s organizacemi a firmami, které jsou místem poskytování odborného výcviku učebních oborů. Velký přínosem pro žáky i učitele je rozvíjející se mezinárodní spolupráce se školami podobného typu, která podporuje komunikativní dovednosti žáků v cizím jazyce, žáci jsou seznamováni s odlišným kulturním a školním prostředím a s jinými pracovními podmínkami. Kromě výměnných pobytů absolvovali žáci pobytové výjezdy do různých evropských zemí, které byly realizovány v rámci projektů.

Informace o vzdělávací nabídce školy včetně kritérií přijímání ke vzdělávání získávají zájemci o vzdělávání na webových stránkách školy. V souvislosti s náborem nových žáků pořádá škola dny otevřených dveří, spolupracuje se základními školami, inzeruje v regionálních médiích apod. V rámci prezentačních akcí se v prostorách dílen střediska praktického vyučování koná „Den řemesel pro žáky základních škol“. Pro vybrané učební obory (zedník, tesař, klempíř) škola využívá motivační stipendijní grantový program Jihočeského kraje, jehož cílem je motivovat žáky ke zlepšení docházky, minimalizaci neomluvené absence, zlepšení studijních výsledků a zabránění předčasnému ukončení vzdělávání. V tomto ohledu se žáky nedaří vždy účinně motivovat.

Financování výdajů školy bylo zajišťováno především dotací ze státního rozpočtu na vzdělávání a příspěvkem od zřizovatele na provoz. Dále bylo financování školy podpořeno prostředky z rozvojových programů MŠMT, grantového projektu Jihočeského kraje a dotací poskytnutou na projekt spolufinancovaný z rozpočtu EU. Ke zlepšení finanční situace využívá škola i vlastními příjmy (sponzorské finanční dary, výnosy z pronájmu, produktivní práce). Finanční prostředky, s nimiž škola ve sledovaných letech hospodařila, umožňují realizaci školních vzdělávacích programů.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Škola organizuje teoretické a praktické vyučování s ohledem na zaměření jednotlivých oborů. Vzhledem k nízkému počtu žáků spojuje některé obory do tříd v rámci ročníku, případně na některé předměty spojuje třídy napříč ročníky v rámci oboru. Spojením tří oborů v prvním ročníku na výuku tělesné výchovy byl však překročen povolený počet žáků na skupinu. Současně škola do rozvrhu zařadila po druhé vyučovací hodině přestávku v délce 10 minut místo vyhláškou požadovaných 15 minut. Oba nedostatky byly v průběhu inspekční činnosti odstraněny.

Hodnocení průběhu vzdělávání vychází z hospitační činnosti jak v hodinách teoretické, tak i praktické výuky ve všech vyučovaných oborech, z nichž každý má svá specifika. Společným znakem většiny navštívených vyučovacích hodin byl vstřícný vztah učitelů k žákům, vzájemná tolerance a příjemná pracovní atmosféra. V odborných předmětech maturitních i učebních oborů byli žáci vedeni k propojování teoretických znalostí s praxí, v obsahu učiva se pozitivně projevovaly praktické zkušenosti vyučujících. V průběhu vzdělávání byly uplatňovány zejména tradiční pedagogické metody, často s využitím názorných praktických ukázek a podporou ICT formou předem připravených prezentací, v případě matematiky byla aktivizace žáků podpořena použitím interaktivní tabule. Tendence používat cizí jazyk pro vzájemnou komunikaci učitele se žáky se výrazněji projevila v hodinách německého jazyka. Téměř všichni vyučující upřednostnili frontální výuku, ve které převládal výklad učitele, celkově postrádala výuka významnější aktivizaci žáků formou využití inovativních vzdělávacích metod, pouze sporadicky byly zaznamenány činnosti žáků směřující k jejich vzájemné kooperaci. Výjimkou byla výuka některých odborných předmětů maturitních oborů, kde převládala dovednostně praktická složka, žáci pracovali ve skupinách a byli vedeni k vzájemné kooperaci. Požadavky na žáky byly přiměřené, vyučující se snažili rozvíjet komunikativní dovednosti, dbali důsledně na upevňování pracovních návyků a správné používání odborné terminologie. V případě výuky spojených tříd téhož oboru byl obsah učiva diferencován v souladu se školním vzdělávacím programem, výuka probíhala především formou skupinové výuky či samostatné práce. Diferenciace učiva však nebyla patrná ve výuce matematiky ve třídě, v níž jsou spojené učební obory rozdílného zaměření (obor H a obor J), důsledkem může být snížení kvality vzdělávání. Vyučující v minimální míře zařazovali vzájemné hodnocení a sebehodnocení žáků, které rozvíjí schopnost žákovy sebereflexe, výjimkou byly některé hodiny s převahou praktického vyučování, kde bylo zhodnocení výkonu samotnými žáky velmi zdařilé.

Praktické vyučování je realizováno s ohledem na školní vzdělávací programy jednotlivých oborů. U maturitních oborů a jednoho oboru učňovského probíhá praktické vyučování většinou v nemocnici nebo v domově důchodců, kde mohou žáci teoretické znalosti propojit z praxí každodenního života v reálných podmínkách. Během sledované praxe žáků oboru zdravotnický asistent a sociální činnost, byly rozvíjeny pracovní návyky a praktické dovednosti, které jsou základem pro zdravotnickou profesi. Vyučující i personál nemocničního zařízení pomáhali žákům plynule se zařadit do pracovního procesu. Během samotné praxe byli žáci vedeni k rozvíjení zodpovědného přístupu a k aplikaci poznatků získaných v teoretické výuce při skutečných výkonech a při péči o skutečné pacienty. Odborný výcvik stavebních oborů je realizován především na zakázkách formou produktivní práce žáků. V navštívených hodinách odborného výcviku stavebních oborů navazovalo učivo svým obsahem na odborné předměty teoretické výuky se zaměřením na prohlubování nabytých vědomostí, rozvoj požadovaných praktických dovedností a pracovních návyků spojených s výkonem budoucí profese žáků. Důraz byl kladen především na dodržování stanovených technologických postupů za účelem dosažení odpovídající kvality a efektivity práce. Formy skupinové i individuální výuky a převážně praktické činnosti žáků umožňovaly zdokonalování procesu vzdělávání na základě zásad stanovených v profilu absolventa hodnocených oborů a potřeb trhu práce. Vhodnou zpětnou vazbou bylo prověřováno, zda bylo učivo pochopeno. Kromě odborných kompetencí byly ve výuce rozvíjeny také požadované klíčové kompetence žáků, a to především kompetence komunikativní, sociální, a kompetence k řešení problémů. Odborný výcvik učebních oborů z oblasti služeb je realizován výhradně u smluvních partnerů ve firmách a organizacích pod vedením instruktorů. Plnění školních vzdělávacích programů je pravidelně měsíčně vyhodnocováno na poradách střediska praktického vyučování, je kontrolována vyváženost výukové a produktivní činnosti.

Škola poskytuje odpovídající podporu žákům se speciálními vzdělávacími potřebami prostřednictvím poradenského systému. Ve spolupráci s odbornými pracovišti byly vypracovány individuální vzdělávací plány, které zohledňují potřeby těchto žáků dle daných doporučení. Jejich uplatňování je v kompetenci vyučujících, případné problémy (např. neprospěch) jsou řešeny. Jeden žák má k dispozici asistenta pedagoga a druhý osobního asistenta. Systém preventivních aktivit školy podporuje začleňování žáků do kolektivu. Přínosem ke vzájemnému poznávání a vytváření zdravých vztahů jsou zejména adaptační pobyty v prvních ročnících maturitních oborů a jednodenní práce s třídními kolektivy učebních oborů zajištěné externisty. K prevenci rizikového chování dále značně přispívají další aktivity – besedy, přednášky, školní projekty, aktivity sportovního a kulturního zaměření a charitativní akce. Dobrá je spolupráce výchovné poradkyně, školní metodičky prevence a třídních učitelů.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Hodnocení a klasifikace žáků jsou prováděny v souladu s pravidly pro hodnocení výsledků vzdělávání, která jsou součástí školního řádu. Individuální i celkové výsledky vzdělávání žáků jsou vyhodnocovány pravidelně, v rámci jednání pedagogické rady. Dlouhodobým problémem je vysoká absence žáků (cca 114 zameškaných hodin na žáka za pololetí), která je navíc z poměrně velké části neomluvená (9,8 % ze zameškaných hodin). V posledních letech bylo využito podmíněné vyloučení a vyloučení žáka z důvodů neomluvené absence či jiných problémů jen v ojedinělých případech, absence je řešena hodnocením chování za klasifikační období, tedy sníženou známkou z chování, kterou mělo v uplynulém školním roce 20 % žáků. Z rozhovorů s vedením i pedagogy vyplývá, že většina těchto žáků pochází za sociálně slabého prostředí, komunikace se zákonnými zástupci je problematická, žáci nemají o vybraný obor zájem a chybí jim pracovní návyky. Přes všechny tyto okolnosti ve škole chybí systémové hledání efektivních prostředků ke snižování absence žáků.

Nastavená kázeňská opatření nejsou vždy důsledně dodržována, což má následně negativní vliv na průběh i výsledky vzdělávání (podíl neprospívajících žáků po opravných zkouškách byl 12 %, zatímco podíl žáků s vyznamenáním byl pouze 4 %). Rezervy jsou i v systematické práci s průběžnými výsledky vzdělávání, neboť během školního roku předčasně odchází ze vzdělávání vysoký počet žáků. V loňském školním roce ukončilo předčasně vzdělávání cca 17 % žáků (největší počet žáků odchází z oborů kuchař-číšník a zedník). Celkový průměr klasifikace se ve škole pohybuje kolem 2,5, přičemž nejslabších výsledků je zpravidla dosahováno u tříletých učebních oborů. Výsledky maturitních zkoušek a závěrečných zkoušek odpovídají průběžným vzdělávacím výsledkům a jsou srovnatelné se školami podobného zaměření. Pozitivní je zapojení žáků do řady předmětových, výjimečně i sportovních soutěží a společenských akcí spojených s prezentací školy. Zvláštní pozornost pak zasluhují výsledky jednotlivců a družstev v oborových soutěžích, kde jsou např. v oborech zdravotnický asistent, truhlář, zedník, tesař a klempíř i na celorepublikové úrovni obsazována přední místa. Škola prezentuje výsledky vzdělávání ve výroční zprávě, webových stránkách i na veletrzích škol.

Závěry

Hodnocení vývoje

- zlepšily se materiální podmínky pro teoretické i praktické vyučování
- hlavní budova školy byla převedena z majetku města Český Krumlov do majetku zřizovatele
- škola navázala spolupráci s novými zahraničními školami
- klesá počet přijímaných žáků, zejména do stavebních oborů

Silné stránky

- dlouhodobé partnerství se zahraniční školou podporuje vzdělávání v cizích jazycích, vede k poznávání odlišného kulturního prostředí a rozvoji sociálních dovedností
- stabilní partnerství s místními organizacemi a firmami v oblasti praktického vyučování je významným prvkem posilujícím kvalitu vzdělávání, odráží se i v úpravě školních vzdělávacích programů a umožňuje žákům získávat potřebné dovednosti v reálném prostředí
- finanční prostředky z jiných zdrojů, zejména projektů, grantů a produktivní práce žáků jsou aktivně využívány k modernizaci a zlepšování materiálních podmínek výuky
- důraz školy na těsné propojení teorie a praxe vyučovaných učebních oborů vede k lepšímu uplatnění absolventů na trhu práce

Slabé stránky

- škola nepracuje s průběžnými výsledky vzdělávání systematicky, chybí strategie předcházení školní neúspěšnosti
- nedůsledné dodržování pravidel udělování kázeňských opatření má negativní dopad na výchovně-vzdělávací proces
- vedení školy se systémově nezabývá hledáním efektivních prostředků ke snižování absence (včetně neomluvené)
- málo prostoru je v hodinách věnováno formativnímu hodnocení

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- kvalitu výuky zvyšovat zaváděním moderních metod a forem práce, aktivizujících činností, diferenciací úkolů dle schopností žáků
- systémově pracovat na strategii předcházení školní neúspěšnosti a hledat efektivní prostředky na snižování absence žáků
- motivovat žáky průběžným hodnocením jejich pokroku, využívat formy sebehodnocení a vzájemného hodnocení

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Úplné znění zřizovací listiny ze dne 1. 1. 2016
2. Školní vzdělávací programy pro obory: 53-41-M/01 Zdravotnický asistent, 75-41-M/01 Sociální činnost, 75-41-J/01 Sociální péče, 33-56-H/01 Truhlář, 36-67-H/01 Zedník, 23-55-H/01 Klempíř, 36-64-H/01 Tesař, 66-51-H/01 Prodavač, 65-51-H/01 Kuchař-číšník
3. Školní řád s platností od 1. 9. 2015
4. Školní matrika a doklady o průběhu a ukončování vzdělávání
5. Výroční zprávy o činnosti školy za školní roky 2014/2015 a 2015/2016
6. Třídní knihy 2015/2016 a 2016/2017
7. Rozvrh hodin platný ke dni 1. 10. 2016
8. Výkaz o střední škole k 30. 9. 2016
9. Zápisy z pedagogických rad za školní roky 2014/2015, 2015/2016 a 2016/2017
10. Záznamy z porad vedení školy
11. Tematické plány vybraných vzdělávacích předmětů
12. Minimální preventivní program pro školní rok 2016/2017 včetně příloh
13. Plán práce výchovného poradce pro školní rok 2016/2017
14. Personální dokumentace pedagogických pracovníků (doklady o dosažené odborné kvalifikaci)
15. Dokumentace školy vztahující se k hodnocení finančních podmínek za roky 2014 a 2015
16. Dokumentace školy vztahující se k problematice BOZ
17. Kniha úrazů k datu inspekce
18. Plány dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitel školy / školského zařízení podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu Česká školní inspekce, Jihočeský inspektorát, Dukelská 23, 370 01 České Budějovice, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9) nebo na e-podatelnu csi.c@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitele inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Ing. Jana Fišerová, školní inspektorka

Ing. Jana Fišerová v. r.

PaedDr. Josef Erhart, školní inspektor

PaedDr. Josef Erhart v. r.

Mgr. Renata Pechoušková, školní inspektorka

Mgr. Renata Pechoušková v. r.

Mgr. Ludmila Hadravová, školní inspektorka

Mgr. Ludmila Hadravová v. r.

Bc. Vladimír Štipl, kontrolní pracovník

Bc. Vladimír Štipl v. r.

V Českých Budějovicích 18. listopadu 2016

Datum a podpis ředitele školy / školského zařízení potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Mgr. Martina Kokořová, ředitelka školy

Mgr. Martina Kokořová v. r.

V Českém Krumlově 23. 11. 2016